

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-2-163 (Devralma)
Karar Sayısı : 09-39/926-227
Karar Tarihi : 26.8.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Hakan Suat ÖLMEZ, Bayram Ali GEÇGİL, Hüseyin ORMAN, Mücteba ALTUN

20 **C. BİLDİRİMDE BULUNAN** :- Lafarge Cement International B.V.
- Aşkale Çimento Sanayi Ticaret A.Ş.
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK
Av. Murat Hakan ÖZGÖKÇEN
Yıldız Mah. Çitlenbik Sok. No:12, Beşiktaş / İstanbul

D. TARAFLAR : - Lafarge S.A.
Strawinskylaan 3105, 1077 ZX Amsterdam / HOLLANDA
- Aşkale Çimento Sanayi T. A. Ş.
Yeşilova Mah. Trabzon Yolu 3. Km, Aşkale / Erzurum

30 **E. DOSYA KONUSU: Lafarge Van Çimento A.Ş.'nin hisselerinin tamamının Aşkale Çimento Sanayi Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi.**

40 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 24.7.2009 tarih, 5247 sayı ile intikal eden ve eksiklikleri en son 14.8.2009 tarih, 5771 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda düzenlenen 14.8.2009 tarih ve 2009-2-163/Öİ-09-HSO sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 18.8.2009 tarih ve REK.0.06.00.00-120/319 sayılı Başkanlık Önergesi ile 09-39 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; bildirim konusu devralma işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi anlamında, bir hâkim durum yaratmaya veya mevcut bir hâkim durumu güçlendirmeye yönelik olarak rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucu doğurmayacağı, işleme izin verilmesinde bir sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Devralan: Aşkale Çimento Sanayi Ticaret A.Ş.

50 Aşkale'nin hisselerinin %99,99'u Erzurum Çimento Yatırım ve Ticaret A.Ş. (Er-Çim-San)'ye ait olduğundan, faaliyet ve kontrolü Er-Çim-San tarafından yürütülmektedir. Er-Çim-San, 5.8.1992 tarihinde sermayesine ve yönetimine katıldığı kurulmuş ve kurulacak olan sermaye şirketlerine yatırım, finansman ve organizasyon desteği sağlamak amacı ile faaliyete başlamıştır. Sonrasında Er-Çim-San, T.C. Başbakanlık Kamu Ortaklığı İdaresi'nin 9.4.1993 tarih ve 93/66 sayılı kararı ile Aşkale'nin hisselerinin tamamını satın almıştır. 17.6.1993 tarihinde de satış sözleşmesi imzalanmıştır.

60 Er-Çim-San'ın hâlihazırda 917 ortağı vardır. Şirket Ana Sözleşmesi gereği kamu tüzel kişileri hariç, gerçek ve tüzel kişiler şirket hisselerinin %10'undan fazlasına sahip olamamaktadırlar. Şirketin hissedarlık yapısını gösteren tablo aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: Er-Çim-San'ın Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı %
Gerçek Kişiler	74
Erzurum İl İdare Müdürlüğü	18
Özel Sektör Tüzel Kişi	8
TOPLAM	100

Er-Çim-San'ın bağlı ortaklıkları Aşkale Çimento Sanayi Ticaret A.Ş. ve Aşkale Çimento Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş.'dir.

Aşkale'nin biri Trabzon biri de Erzurum'da olmak üzere iki adet çimento fabrikası, Erzincan ve Gümüşhane'de bulunan ve 2009 yılının ikinci yarısında faaliyete geçecek olan iki adet çimento öğütme tesisi ve bunlara ek olarak Ilica, Ağrı ve Aşkale'de üç adet hazır beton tesisi bulunmaktadır. İlgili çimento ve hazır beton tesislerinin 2008 yılına ait kapasite rakamlarına Tablo 2,3 ve 4'te yer verilmektedir.

70 Tablo 2: İlgili Çimento Fabrikalarının Kapasite Rakamları

	Klinker Kapasitesi	Çimento Kapasitesi
Aşkale Çimento Fabrikası (Aşkale Erzurum)	(...) ton/yıl	(...) ton/yıl
Trabzon Çimento Fabrikası (Aşkale Trabzon)	(...) ton/yıl	(...) ton/yıl
TOPLAM	(...) ton/yıl	(...) ton/yıl

Tablo 3: İlgili Çimento Öğütme Tesislerinin Kapasite Rakamları

	Kapasite
Erzincan Çimento Öğütme Tesisi	(...) ton/yıl
Gümüşhane Çimento Öğütme Tesisi	(...) ton/yıl
TOPLAM	(...) ton/yıl

Tablo 4: İlgili Hazır Beton Tesislerinin Kapasite Rakamları

	Kapasite	Satış
Ilica Hazır Beton Tesisi	(...) m ³ /yıl	(...) m ³ /yıl
Ağrı Hazır Beton Tesisi	(...) m ³ /yıl	(...) m ³ /yıl
Aşkale Hazır Beton Tesisi	(...) m ³ /yıl	(...) m ³ /yıl
TOPLAM	(...) m ³ /yıl	(...) m ³ /yıl

Aşkale'nin çimento ve hazır beton pazarındaki 2008 yılı toplam cirosu (...) TL, çimento pazarındaki toplam cirosu ise (...) TL'dir. Aşkale'nin toplam cirosunun tesis bazındaki dağılımı Tablo 5'teki gibidir.

Tablo 5: İlgili Tesislerin 2008 Yılı Ciroları

TESİS	2008 Yılı Cirosu (TL)
Aşkale Erzurum	(...)
Aşkale Trabzon	(...)
Ilıca Hazır Beton Tesisi	(...)
Ağrı Hazır Beton Tesisi	(...)
Aşkale Hazır Beton Tesisi	(...)
TOPLAM	(...)

H.1.2. Devredilen: Lafarge Van Çimento A.Ş.

- 80 Devre konu olan teşebbüsün klinker ya da hazır beton satışı bulunmamaktadır. Van Çimento'nun faaliyet alanı çimento üretimi ve pazarlamasıdır.

Kontrolü tamamen Lafarge S.A.'da bulunan Van Çimento'nun hissedarlık yapısına ilişkin bilgiler Tablo 6'da sunulmaktadır.

Tablo 6: Van Çimento'nun Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Hisse Adedi	Sermaye (TL)	Hisse Oranı (%)
Lafarge Cement Int. B.V.	37.856.083	37.856.083	99,99995
Arisept SAS	852	852	0,00002
Financiere Lafarge	426	426	0,00001
Societe Financiere Immobiliere Et Mobilier SAS (SOFIMO)	426	426	0,00001
Agretaş Agregası	426	426	0,00001
TOPLAM	37.858.213	37.858.213	100

H.1.3. Devreden: Lafarge S.A.

Lafarge dünya genelinde çimento, hazır beton, agrega ve alçı üretimi ve pazarlanması alanlarında faaliyet göstermektedir. Lafarge, hisseleri Euronext Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören halka açık bir şirkettir. Lafarge'in ortaklarından hiçbiri tek başına kontrol yetkisine sahip değildir.

- 90 Lafarge Türkiye'deki faaliyetlerini tek başına kontrolüne sahip olduğu Lafarge Aslan Çimento A.Ş. ve Lafarge Ereğli Çimento San. Ve Tic. A.Ş. aracılığıyla yürütmektedir.

Lafarge'in kontrol ettiği tesisler Tablo 7'de gösterildiği gibidir.

Tablo 7: Lafarge'in Kontrolündeki Tesisler

Çimento Fabrikaları	
Lafarge Aslan Çimento	Darıca Taşlıman Mevkii Gebze – Kocaeli
Lafarge Ereğli Çimento	Kandilli Yolu Kemer Mevkii PK. 50 Karadeniz Ereğli 67300 Zonguldak
Lafarge Van Çimento	Kadambaş Yolu Üzeri Edremit - Van
Agrega Ocakları	
Cendere Tesisi	Mithat Paşa Mah. İstanbul Cad. Cendere Mevkii 34990 Kemerburgaz,

	Eyüp – İstanbul
Darıca Tesisi	Darıca Taşlıman Mevkii Gebze 41700 Kocaeli
İzmit Sevindikli Tesisi	Sevindikli Köyü, Körfez Bölgesi, Sevindikli - Kocaeli
Hazır Beton Tesisleri	
Yenibosna Tesisi	Yenibosna Merkez Mah, Cemal Ulusoy Cad. No: 47 34520 Güneşli – İstanbul
Ayazağa Tesisi	Cendere Çakırlar Mah. Arapbahçe Ayazağa Köyü 80670 Şişli – İstanbul
Ümraniye Tesisi	İnkılap Mah. Alemdağ Cad. Karanfil Sok. 81250 Ümraniye – İstanbul
Kurtköy Tesisi	Eski Orhanlı, Yolu Mezarlık Arkası 81520 Kurtköy, Pendik – İstanbul
Çorlu Tesisi	Yulaflı Köyü Tavşantepe Mevkii 59860 Çorlu – Tekirdağ
Kandıra Tesisi	Kaynarca Yolu Yağlıtohumlar Kantar Yanı Kandıra – İzmit / Kocaeli
Bandırma Tesisi	Bandırma Balıkesir Yolu 3.Km. 10200 Bandırma – Balıkesir
Maslak (Proje Tesisi)	Atatürk Oto San. Sitesi 2. Kısım 14. Sokak 34398 Maslak / Şişli – İstanbul
Göztepe (Proje Tesisi)	İkbaliye Mah. Yeni Ankara Cad. 2953 Ada 2.Parsel Kadıköy – İstanbul

100

Ayrıca Lafarge Beton tarafından Adapazarı'nda üç, İstanbul ve Zonguldak'ta birer hazır beton tesisine “franchise” verilmiştir. Franchise modelinde Lafarge'ın franchise alan teşebbüslerin operasyonları üzerinde herhangi bir kontrol yetkisi bulunmamaktadır. Bunların yanı sıra Lafarge'ın Kocaeli'de bulunan ve kiraya verilmiş olan bir hazır beton tesisi daha bulunmaktadır. Lafarge Türkiye'de alçı, alçı levha sistemleri ve çatı çözümleri alanlarında da faaliyet göstermektedir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Devre taraf olan teşebbüslerden Aşkale çimento ve hazır beton pazarında, Van Çimento sadece çimento pazarında faaliyet göstermektedir.

110

Çimento temel olarak beyaz çimento ve gri çimento olmak üzere iki ana ürün grubuna ayrılmaktadır. Gri çimento, inşaat ve alt yapı sektörünün en büyük girdilerinden birisi durumundadır. Beyaz çimento ise daha çok yapııştırıcı ve derz dolgu malzemeleri, mimari ve dekoratif betonlar, prefabrik dış cephe panelleri, prekast elemanları üretiminde kullanılmaktadır. Bu bakımdan beyaz çimentonun kullanım alanı ve miktarı gri çimentoya oranla çok azdır.

Beyaz ve gri çimentonun (özellikle bunların girdisi konumundaki klinkerin) üretim süreçleri birbirinden ayrı yürütülmekte olup, bunların arz ve talep bakımından ikame olması söz konusu değildir. Tarafların ilgili coğrafi pazarda beyaz çimento üretimi bulunmamaktadır.

Çimento türleri ile ilgili bir diğer ayırım ise “torbalı” ve “dökme” olmak üzere pazarlama yöntemi açısından yapılmaktadır. Ayrıca, içerisindeki katkı maddesine göre de çeşitli ürün gruplarına (PKÇ 32,5, PÇ 42,5 gibi) ayrılmaktadır. Ancak, gri çimento üreten bir fabrikanın tüm bu ürünleri üretebilmesi, yani söz konusu

120 ürünlerin arz bakımından birbirine ikame olması nedeniyle, alt pazar tanımı yapılmasına gerek bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Dosyada yer alan bilgiler ve yapılan değerlendirmeler ışığında tarafların örtüşen faaliyetleri göz önüne alınarak ilgili ürün pazarı “*gri çimento pazarı*” olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

130 Nakliye maliyetleri ve bu maliyetlerin ürünün değerine oranı çimentonun ekonomik olarak pazarlanabileceği coğrafyanın belirlenmesinde önemli kıstaslardandır. Bu durumda, çimento fabrikaları kuruldukları pazar ve çevresinde yüksek pazar gücüne sahipken, bu pazarlardan uzaklaştıkça pazar gücünü kaybetmektedirler. Çimentonun bu niteliği, çimentonun ekonomik olarak satılabildiği bölgeyi sınırlandırmaktadır. Bu bölgenin dışına çimento satılması, nakliye masraflarını artırmakta, bu da karlılığı ortadan kaldırmaktadır.

Dosya konusu bildirim çerçevesinde devredilecek olan Van Çimento, ağırlıklı olarak Van, Ağrı, Muş, Hakkâri ve Bitlis illerine satış yapmaktadır. Devralan tarafta olan Aşkale Erzurum ağırlıklı olarak Van, Ağrı, Muş, Erzurum, Erzincan, Bayburt, Gümüşhane, Trabzon, Artvin, Tokat ve Giresun illerine, Aşkale Trabzon ise Trabzon, Gümüşhane, Giresun, Rize ve Bayburt illerine satış yapmaktadır.

140 Fiili satışlar değerlendirildiğinde devralınan tarafla Aşkale Erzurum’un satış yaptığı bölgelerin Van, Ağrı, Muş illerinde örtüştüğü görülmektedir. Söz konusu bölgeyle Aşkale Trabzon’un pazarı arasında bir örtüşme söz konusu değildir. Van Çimento ve Aşkale Çimento’nun satış yaptığı iller ve bu illerdeki pazar payları %10’u aşanlar koyu renkle belirtilecek şekilde Tablo 8 ve Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 8: Aşkale Erzurum’un Satış Yaptığı İller ve Bu İllerdeki Tüketimi Karşılama Oranı

İller	Aşkale Erzurum’un Tüketimi Karşılama Oranı
Van	(...)%
Ağrı	(...)%
Muş	(...)%
Bingöl	(...)%
Tunceli	(...)%
Trabzon	(...)%
Gümüşhane	(...)%
Giresun	(...)%
Rize	(...)%
Erzincan	(...)%
Erzurum	(...)%
Bayburt	(...)%
Artvin	(...)%
İğdir	(...)%
Tokat	(...)%
Sivas	(...)%

Tablo 9: Van Çimento'nun Satış Yaptığı İller ve Bu İllerdeki Tüketimi Karşılama Oranı

İller	Van Çimento'nun Tüketimi Karşılama Oranı
Van	(...)%
Ağrı	(...)%
Muş	(...)%
Hakkari	(...)%
Bitlis	(...)%
Batman	(...)%
Diyarbakır	(...)%

(...)

- 150 Devredilen taraf ve işlem sonrası durum bağlamında Tablo 8 ve 9'un ışığında fiili durum göz önüne alınıp pazar payının %10'u aştığı iller değerlendirme kapsamına alınarak belirlenecek olan ilgili coğrafi pazarın "Van, Ağrı, Muş ve Hakkari illeri" olarak dar bir çerçevede belirlenebileceği düşünülmekle birlikte sadece tarafların örtüştüğü, en riskli olarak değerlendirilebilecek "Van, Ağrı ve Muş illeri" coğrafi pazar olarak belirlenmiştir.

Bu çerçevede, incelemeye konu devralma işlemi açısından belirlenebilecek olan en dar coğrafi sınırlar olduğu düşünülen bu pazarda rekabet mevzuatı açısından herhangi bir sorun görülmez ise diğer pazarlarda da işleme izin vermeye engel bir husus bulunmayacaktır.

160 H.3. Değerlendirme

H.3.1. 1997/1 Sayılı Tebliğ'in 2. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

1997/1 sayılı Tebliğ'in (Tebliğ) 2. maddesinin (b) bendinde, "herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" devralma işlemi olarak nitelendirilmiştir.

Dosya konusu işlem çerçevesinde Aşkale, Van Çimento'nun hisselerinin tümünü, dolayısıyla da Van Çimento'nun kontrolünün tamamını devralacaktır. Bu nedenle işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2(b) maddesi uyarınca bir devralma işlemidir.

H.3.2. 1997/1 Sayılı Tebliğ'in 4. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

- 170 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesi "Bu Tebliğ'in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının 25 milyon TL'yi aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur" hükmü ile hangi tür birleşme ya da devir işlemlerinin Rekabet Kurulunun iznine tabi olduğunu belirlemektedir.

İşlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde değerlendirilmesi sırasında belirtileceği üzere ilgili pazarda birleşme öncesinde Van Çimento'nun pazar payı yaklaşık olarak %(...), Aşkale Erzurum'un pazar payı %(...) olup, işlem sonrası pazar payı %(...) olacaktır.

180

Devre taraf teşebbüslerin ilgili ürün pazarındaki toplam pazar payının %(...) olması hasebiyle Tebliğ'in 4. maddesinde öngörülen pazar payı eşiklerinin aşıldığı görülmektedir. Dolayısıyla, dosya konusu işlem 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bildirim ve Rekabet Kurulu'nun iznine tabi bir devralmadır.

H.3.3. İşlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. Maddesi Çerçevesinde Değerlendirilmesi

4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi, hâkim durum doğuran ya da mevcut bir hâkim durumu güçlendiren birleşme ve devralmaları yasaklamaktadır.

190 Bu çerçevede, Aşkale'nin Van Çimento'yu devralmasının ardından böyle bir güce tek başına ulaşıp ulaşmayacağı bu bölümde değerlendirilmiştir.

İlgili coğrafi pazara satış yapan teşebbüslerin 2008 yılı satış miktarları ve ilgili coğrafi pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin pazar payları Bildirim Formu'nda yer alan bilgilere göre Tablo 10 ve Tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 10: İlgili Pazardaki Satış Miktarları ve Toplam Tahmini Tüketim Miktarları

İller	OYAK Mardin	Cementir Kars	Cementir Elazığ	Limak Kurtalan (Siirt)	Van Çimento	Aşkale Erzurum	Toplam Tahmini Tüketim
Van	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Ağrı	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Muş	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Toplam	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)

Tablo 11: Teşebbüslerin Toplam ve İlgili Pazarda Yer Alan İllere Göre Pazar Payları

İller	OYAK Mardin	Cementir Kars	Cementir Elazığ	Limak Kurtalan	Van Çimento	Aşkale Erzurum	TOPLAM
Van	(...)%	(...)%	(...)%	(...)%	(...)%	(...)%	(...)%
Ağrı	(...)%	(...)%	(...)%	(...)%	(...)%	(...)%	(...)%
Muş	(...)%	(...)%	(...)%	(...)%	(...)%	(...)%	(...)%
Toplam	(...)%	(...)%	(...)%	(...)%	(...)%	(...)%	(...)%

200 Tablo 10 ve 11'den de görüldüğü üzere, ilgili coğrafi pazar sınırları içerisinde Van Çimento haricinde, Limak Grubuna ait Kurtalan fabrikası (Siirt), Oyak Grubu'na ait Oyak Mardin, Cementir Grubuna ait Kars ve Elazığ çimento fabrikaları faaliyet göstermektedir.

Birleşme ve devralmaların etkilerinin değerlendirilmesi ve pazarın rekabetçi yapısının anlaşılması açısından teşebbüslerin pazar payları ve yoğunlaşma oranları, dikkate alınan unsurların başında gelmektedir. Bu bakımdan bir değerlendirme yapıldığında, devralma işlemi ertesinde Aşkale'nin ilgili coğrafi pazarda pazar payının % (...) olduğu görülmektedir.

Pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin ilgili pazardaki pazar payları ve devralma işlemi ertesinde Aşkale'nin ulaşacağı pazar payı, Tablo 12'de gösterilmektedir.

Tablo 12: Devralma İşlemi Sonrası Pazar Payları

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)
-------------	----------------

09-39/926-227

OYAK Mardin	(...)
Cementir Grubu	(...)
Limak Kurtalan	(...)
Devralma Sonrası Aşkale Grubu Toplam	(...)

- 210 Bu çerçevede, birleşme ve devralmaların yoğunlaşma doğurucu olup olmadığının tespitinde kullanılan Herfindahl-Hirschman Index (HHI) analizi yapılmış ve pazar payları açısından işlem öncesi ve işlem sonrasındaki yapılanmaya Tablo 13 ve Tablo 14’te yer verilmiştir:

Tablo 13: İşlem Öncesi Pazar Payları ve HHI Değerleri

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)	(%)
OYAK Mardin	(...)	(...)
Cementir Grubu	(...)	(...)
Limak Kurtalan	(...)	(...)
Van Çimento	(...)	(...)
Aşkale	(...)	(...)
	HHI	2254,17

Tablo 14: İşlem Sonrası Pazar Payları ve HHI Değerleri

Teşebbüsler	Pazar Payı (%)	(%)
OYAK Mardin	(...)	(...)
Cementir Grubu	(...)	(...)
Limak Kurtalan	(...)	(...)
Devralma Sonrası Aşkale Grubu Toplam	(...)	(...)
	HHI	2827,46

- 220 ABD’nin 1992 tarihli ABD “*Yoğunlaşmalar Rehberi*” ve Avrupa Birliği’nin 2004 tarihli “*Yatay Birleşmelerin Değerlendirilmesine İlişkin Rehber*”inde belirli yatay birleşmelerin değerlendirilmesi için HHI kullanımına ilişkin olarak dikkate alınan hususlar aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Tablo 15: ABD ve AB Rehberlerine Göre HHI Analizinde Kullanılan Değerlendirme Aralıkları

Amerika Birleşik Devletleri			Avrupa Birliği		
Aralık	Değişim	Sonuç	Aralık	Değişim	Sonuç
HHI<1000			HHI<1000		
1000<HHI<1800	$\Delta > 100$	Riskli	1000<HHI<2000	$\Delta > 250$	Riskli
HHI>1800	$\Delta > 50$	Riskli	HHI>2000	$\Delta > 150$	Riskli

Dosya konusu ilgili coğrafi pazarda, işlem öncesi HHI oranı 2254 iken, işlem sonrasında HHI 2827’ye yükselmektedir. Dolayısıyla, işlem neticesinde HHI oranındaki değişim yaklaşık olarak 573 olacaktır. Bu değerler ve değişim oranı hem ABD hem de AB kriterleri göz önünde bulundurulduğunda riskli olarak görülmektedir. Ancak hemen belirtilmelidir ki, HHI analizi tek başına değil, pazarın diğer tüm özellikleri ile bir arada değerlendirmeye tabi tutulmalıdır.

230 Bu durumda, pazarın yapısını net bir şekilde ortaya koyabilmek bakımından pazar payları ve HHI oranlarının yanında pazardaki diğer faktörlerin işlem sonucunda bir hâkim durumun ortaya çıkmasına imkân tanıyıp tanımayacağına bakılmalıdır.

Bu bağlamda, işlem sonrasında Aşkale'nin ilgili pazarda hâkim duruma gelmeyeceğinin değerlendirilmesinde ele alınması gereken en önemli husus, olası bir fiyat artışı ya da üretim kısıtlaması durumunda mevcut ya da potansiyel rakiplerin Aşkale Grubu üzerinde pazarda rekabetçi baskı uygulama güç ve imkânlarının olup olmadığıdır.

Bu çerçevede, Bildirim Formu'nda 2009 yılının Mart ayında devreye alınan Yurt Çimento'nun (...) ton klinker kapasitesi ve (...) ton çimento öğütme kapasitesi ile pazara yeni bir oyuncu olarak girdiği bilgisi değerlendirilmiştir.

240 Tablo 16'da ilgili coğrafi pazara ürün sağlayan Van Çimento, Aşkale Erzurum fabrikaları ve bu fabrikalara rakip teşebbüslerin klinker ve çimento üretim kapasite bilgileri yer almaktadır.

Tablo 16: İlgili Pazardaki Entegre Tesislerin Kapasiteleri

	Klinker Kapasitesi	Çimento Kapasitesi
Aşkale Erzurum	(...) ton/yıl	(...) ton/yıl
Van Çimento	(...) ton/yıl	(...) ton/yıl
Limak Kurtalan	(...) ton/yıl	(...) ton/yıl
Cementir Elazığ	(...) ton/yıl	(...) ton/yıl
Cementir Kars	(...) ton/yıl	(...) ton/yıl
Oyak Mardin	(...) ton/yıl	(...) ton/yıl
Yurt Çimento	(...) ton/yıl	(...) ton/yıl

250 Bu bilgiler ışığında, devralma işlemine ilişkin olarak yapılacak bir hâkim durum değerlendirmesinde, Van Çimento'nun Aşkale tarafından devralınması ile her ne kadar Aşkale belirlenen ilgili pazarda % (...)’lık pazar payına sahip olacak olsa da, Van’a 223 km, Ağrı’ya 225 km ve Muş’a 20 km mesafe uzaklıkta kurulan, Mart 2009’da devreye alınan Yurt Çimento’nun çimento üretim kapasitesinin ((...) ton) daha uygun nakliye maliyetine katlanarak satış yapabileceği Van, Muş ve Ağrı illerinin toplam tüketiminden ((...) ton) daha fazla olması dolayısıyla, olası bir arz kısıntısı veya fiyat yükselmesi durumunda ilgili illerin tüketiminin tamamını karşılayabileceği görülmüştür. Ayrıca, olası bir fiyat yükselmesi durumunda devre taraf olan teşebbüsler haricinde bölgeye satış yapan fabrikaların tüketimi karşılayabileceği gerekçeleriyle işlem sonrasında Aşkale'nin ilgili pazarda üretim, dağıtım ve fiyat gibi koşulları tek başına belirleyebilme gücüne ulaşamayacağı sonucuna varılmıştır.

260 En dar şekli ile tanımlanmış olan ilgili coğrafi pazara, hâlihazırda tüketimi sağlayan teşebbüslerin bulunduğu alan dâhilinde olan ve ilgili pazara dâhil edilmemiş bulunan illerin eklenebileceği düşünüldüğünde aslında pazarın rekabetçi yapısının öngörülenden daha fazla olduğu söylenebilir. Yurt Çimento'nun 2009 yılında devreye alınması ve 2008 yılında pazar payı bulunmaması sebebiyle dosya konusu

işlem çerçevesinde yapılan analizlerde yer almıyor olması da bu düşüncüyü desteklemektedir.

Yukarıda sunulan sebeplerle, Van Çimento'nun Aşkale tarafından devralınması durumunda, tanımlanan ilgili pazarlarda herhangi bir hâkim durum yaratılmasının veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarlarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

I. SONUÇ

270

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle bildirim konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.